



รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

การจัดการเรียนรู้ด้วยการทัศนศึกษาศูนย์การเรียนรู้การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมสู่ผ้าไทย  
ในสวนศิลปาชีพบ้านยางน้อย หน่วยการเรียนรู้ ภาษาถิ่น ในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน  
“บัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ภาษาถิ่นในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน”  
รายวิชา ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านยางน้อย(พรหมพิทยา)  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

โดย

นางดวงทิพย์ ฤาชา

ตำแหน่ง.ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านยางน้อย(พรหมพิทยา)

ตำบลก่อเอ้ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

## คำนำ

แบบรายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการทัศนศึกษาศูนย์การเรียนรู้การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมสู่ผ้าไทยในสวนศิลป์บ้านยางน้อย หน่วยการเรียนรู้ภาษาถิ่น ในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน “บัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ภาษาถิ่นในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน” รายวิชา ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านยางน้อย(พรหมพิทยา)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านการเขียนและอื่นๆจนสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมตามช่วงวัยและเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ได้ศึกษา ผู้จัดขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ คุณครู นักเรียน และบุคลากรศูนย์ศิลป์บ้านยาง และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษา แนะนำทาง ให้ความรู้แก่นักเรียน จนทำให้เอกสารเล่มนี้สำเร็จและสมบูรณ์ลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณมา ณ. โอกาสนี้ด้วย

นางดวงทิพย์ ฤชา

ผู้จัดทำ

## สารบัญ

แบบรายงานนวัตกรรม	๑
หลักการและเหตุผล/ที่มาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	๒
กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	๓
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม	๓
ขั้นตอน/กระบวนการพัฒนานวัตกรรม (วิธีการสร้างนวัตกรรม)	๔
เครื่องมือที่ใช้	๖
การนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา	๗
สรุปผล/อภิปรายผลการใช้นวัตกรรม(ตามวัตถุประสงค์)	๘
ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	๙
บทเรียนที่ได้รับ	๙
เงื่อนไขความสำเร็จ	๑๐

**แบบรายงานนวัตกรรม**  
**เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม**  
**ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗**

ชื่อนวัตกรรม : “บัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ภาษาถิ่นในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน”

ระดับ : ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ : ภาษาไทย

ผู้จัดทำนวัตกรรม : นางดวงทิพย์ ฤชา ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

โรงเรียน : บ้านยางน้อย(พรหมพิทยา) สังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๗

## ๑. หลักการและเหตุผล/ที่มาและความสำคัญ

ในยุคการศึกษาแห่งศตวรรษที่ ๒๑ นี้ การจัดการเรียนการสอนแบบฟังคำอธิบายอย่างเดียวยังไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้จึงมีความจำเป็นต้องให้นักเรียนได้สัมผัสกับบรรยากาศที่เป็นจริง เพื่อให้นักเรียนจะได้จดจำ และฝังใจกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตัวเองและยังเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีความรักในสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้เล็งเห็นถึงวัฒนธรรมประเพณีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมของบรรพบุรุษในท้องถิ่น มีความสำนึกรักในท้องถิ่น และสำนึกถึงบุญคุณของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระพรธรรณวัสสาอัยยิกาเจ้า แห่งพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑๐ ที่ท่านได้เล็งเห็นความสำคัญของการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทำให้คนในท้องถิ่นมีอาชีพสืบทอดมาถึงลูกหลานของชุมชนโดยท่านได้จัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพบ้านยางน้อยเพื่อให้คนในท้องถิ่นมีอาชีพ มีรายได้ ไม่อดอยากไม่เป็นปัญหาของสังคม

ถือเป็นความโชคดีของลูกหลานโรงเรียนบ้านยางน้อยที่มีแหล่งเรียนรู้ใกล้โรงเรียน นอกจากการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมแล้ว ยังมีอาชีพทอผ้าไหม ไม่ว่าจะเป็นการปลูกหม่อน และการเลี้ยงไหมรวมถึงการทอผ้าไหม มีคำศัพท์เฉพาะทาง ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจหลายคำซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน จึงจำเป็นต้องแปลคำเป็นภาษาไทยกลาง เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจความหมายของคำภาษาถิ่นนั้นๆ จึงได้จัดทำบัตรคำอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจคำภาษาถิ่นและภาษาไทยกลางไปพร้อมๆกัน ควบคู่กันไปและเมื่อเข้าใจแล้วจึงได้ให้นักเรียนจัดทำเป็นหนังสือเล่มเล็ก ภาษาถิ่นและคำแปล เป็นนวัตกรรมของนักเรียนต่อไป

## ๒. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๑) เพื่อสร้างนวัตกรรมจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยการทัศนศึกษาศูนย์การเรียนรู้การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมสู่ผ้าไทยในสวนศิลป์บ้านยางน้อย หน่วยการเรียนรู้ ภาษาถิ่น ในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน “บัตรคำอิลิกทรอนิกส์ภาษาถิ่นในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน” รายวิชา ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านยางน้อย(พรหมพิทยา)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

๒) เพื่อนักเรียนเกิดการเรียนรู้ในภาษาถิ่นและมีความสำนึกในบุญคุณของผู้ทำประโยชน์แก่ชุมชนของตน และของประเทศชาติเพื่อตนเองจะได้ทำเป็นแบบอย่างต่อไป

### ๓. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

#### 1. กลุ่มเป้าหมายเชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านยางน้อย(พรหมพิทยา) ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ภาคเรียนที่ ๒ จำนวน ๒๘ คน

#### 2. กลุ่มเป้าหมายเชิงคุณภาพ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านยางน้อย(พรหมพิทยา) ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ภาคเรียนที่ ๒ จำนวน ๒๘ คน

### ๔. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

แนวคิดในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)ในครั้งนี้ข้าพเจ้าได้แนวคิดจากทฤษฎี LEARNING BY DOING ภาษาถิ่น อีสานว่า “ลืบปากว่า บ่ทอตาเห็น ลืบตาเห็น บ่ทอมือคลำ (ลงมือทำด้วยตัวเอง) เพราะเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงแทนที่จะเป็นการรับข้อมูลอย่างเดียวจากครูผู้สอน นั่นคือการพานักเรียนไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ คือไปทัศนศึกษาศูนย์ศิลปาชีพบ้านยางน้อยซึ่งอยู่ใกล้ชุมชนของโรงเรียน และอยู่ไม่ห่างจากโรงเรียนบ้านยางน้อยเลย ใช้เวลาเดินด้วยเท้า ประมาณ 10 นาทีก็ถึงแล้วเองที่ไปคือไปดูว่าทำอะไรจึงได้ ผ้าไทยมัดหมี่และเอาอะไรมาทำเป็นผ้า และสิ่งที่เอามาทำเป็นผ้านั้นเกิดจากอะไร ดังนั้นจึงต้องพานักเรียนไปทัศนศึกษาและเห็นว่าการไปทัศนศึกษาหรือไปแหล่งเรียนรู้ที่นอกสถานที่นั้น เป็นการสอนแบบ Active Learning เพราะ

- 1) เป็นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงนักเรียนได้สัมผัสสัมผัสสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมจริงจึงทำให้เกิดการเข้าใจอย่างลึกซึ้ง
- 2) การได้ลงมือปฏิบัติ นักเรียนได้ทำกิจกรรม สำรวจ ทดลองหรือแก้ปัญหาด้วยตัวเอง
- 3) การวิเคราะห์และสะท้อนความรู้ที่นักเรียนสามารถตั้งคำถาม วิเคราะห์และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับสิ่งที่เคยเรียนมา

- 4) นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มและสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
- 5) เกิดการกระตุ้นความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียน  
 ดังนั้นการนำนักเรียนทัศนศึกษาที่ศูนย์ศิลปาชีพบ้านยางน้อยเป็นการนำนักเรียนไปเรียนรู้นอกห้องไป  
 ศึกษานอกสถานที่ที่เป็นรูปแบบการสอน Active Learning ที่ช่วยพัฒนาทักษะทางด้านความรู้ และ  
 ทักษะชีวิตของนักเรียน

### ๓. ขั้นตอน/กระบวนการพัฒนานวัตกรรม (วิธีการสร้างนวัตกรรม)

- 1.การวางแผนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาโดยตั้งเรื่องให้นักเรียนศึกษาคำพหุภาษาถิ่นในกิจกรรมการไปชมการการ  
 ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและการทอผ้าไหมซึ่งเป็นการศึกษาคำศัพท์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและ  
 การทอผ้าไหม โดย การสัมภาษณ์ สนทนากับเจ้าหน้าที่ ที่ให้ความรู้ในการไปครั้งนี้
2. ศึกษาคำศัพท์เฉพาะทาง ให้นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและทอผ้า  
 ไหม เช่นชื่ออุปกรณ์ โดยการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่แผนกทอผ้าไหม และแผนกเลี้ยงไหม
3. การสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ ครูรวบรวมคำศัพท์ภาษาถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เช่นชื่ออุปกรณ์  
 การทอผ้าไหม นำมาทำบัตรคำ หรือ บัตรคำอิเล็กทรอนิกส์
4. จัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยศึกษา และวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551(ฉบับ  
 ปรับปรุง พ.ศ . 2560 )จากนั้นกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สอดคล้อง

สาระที่1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา  
 ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดที่ 1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ

ตัวชี้วัดที่ 2 บอกความหมายของคำและข้อความที่อ่าน

สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความและเขียน  
 เรื่องราวในรูปแบบต่างๆเขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ 1 คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด

2.เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ

3.มีมารยาทในการเขียน

5. ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการอัตลักษณ์อุบลราชธานี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ความหมายของคำบทที่ ๙ เกือบไป (ภาษาถิ่นในสวนศิลป์ ฯ ที่บ้านฉัน )

เวลา 10 ชั่วโมง

หน่วยที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา/ ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๕	ความหมายของคำ	<p>ท๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน</p> <p>ป๑.๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ</p> <p>ป๑.๒ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ</p>	<p>-คำภาษาถิ่นอีสานที่มีในวัฒนธรรมการทอผ้าไหมในสวนศิลป์ที่บ้านยางน้อย</p> <p>-คำภาษาถิ่นที่เป็นผักผลไม้ที่มีในสวนศิลป์ที่บ้านยางน้อย</p> <p>-คำภาษาถิ่นที่เป็นที่อยู่ทำงานของคนที่อยู่ของสัตว์ในสวนศิลป์ที่บ้านยางน้อย</p>	๕	(๕๐) ๓๐  ๑๐ ๑๐
		<p>ท๑.๒ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสารเขียนเรียงความย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆเขียนรายงานข้อมูลสาระสนเทศและรายงานการศึกษา</p> <p>ป๑.๒/๑ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด</p> <p>ป๑.๒/๒ เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ</p>	<p>-การคัดลายมือคำภาษาถิ่นและบอกความหมายของภาษาถิ่น</p> <p>อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆที่มีในวัฒนธรรมการทอผ้าในสวนศิลป์ที่บ้านยางน้อย</p> <p>-การคัดคำที่เป็นภาษาถิ่นและสื่อความหมายภาษาถิ่นที่เป็นผักผลไม้ที่มีในสวนศิลป์ที่บ้านยางน้อย</p>	๕	(๕๐) ๓๐  ๑๐ ๑๐

			-การคัดคำภาษาถิ่นที่เป็นที่อยู่ที่เป็นที่อยู่ทำงานของคน และที่อยู่ของสัตว์ในสวนศิลป์บ้านยางน้อย		
รวม				๑๐	๑๐๐

6.ครูผู้สอนออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเขียนแผนการจัดการเรียนรู้(ภาคผนวก)

7.ครูผู้สอนออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้พร้อมทั้งร่างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ “ภาษาถิ่นในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน” ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

8.ครูผู้สอนนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ภาษาถิ่นในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน ระดับชั้น ป 1 ที่ออกแบบได้ นำเสนอผู้บริหารเพื่อขออนุญาตใช้แผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

การหาคุณภาพของนวัตกรรม

- 1) ครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันตรวจสอบนวัตกรรมที่สร้างขึ้นผ่านกระบวนการ PLC (ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: Professional Learning community)
- 2) ครูผู้สอนปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของคณะครู
- 3) เนื่องจากในโรงเรียนมีโครงการประเมินห้องเรียนคุณภาพเพื่อยกระดับการจัดการศึกษาจึงได้นำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความถูกต้องอีกครั้ง
- 4) ครูผู้สอนปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
- 5) จัดพิมพ์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

#### ๔. เครื่องมือที่ใช้

- 1.แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ “ภาษาถิ่นในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน” รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

#### ๕. การนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา

**การสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning** การจัดการเรียนรู้ด้วยการทัศนศึกษาศูนย์การเรียนรู้การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมสู่ผ้าไทยในสวนศิลป์บ้านยางน้อย หน่วยการเรียนรู้ ภาษาถิ่น ในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน“บัตรคำอิลเล็กทรอนิกส์ภาษาถิ่นในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน”รายวิชา ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑

โรงเรียนบ้านยางน้อย(พรหมพิทยา)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ประชุมวางแผนกำหนดปฏิทินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดังนี้

วัน/เดือน/ปี	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	เวลา
2-6 ธันวาคม 67	-คำภาษาถิ่นที่เป็นผักผลไม้ที่มีในสวนศิลปะบ้านยางน้อย -การคัดลายมือคำภาษาถิ่นและบอกความหมายของภาษาถิ่น อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆที่มีในวัฒนธรรมการทอผ้าในสวนศิลปะบ้านยางน้อย  -คำภาษาถิ่นที่เป็นที่อยู่ทำงานของคนที่อยู่ของสัตว์ ในสวนศิลปะบ้านยางน้อย	-อ่านและเขียนคำและแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร	5 ชั่วโมง
9-13 ธันวาคม 67 และ 16-17 ธันวาคม 2567	-การคัดลายมือคำภาษาถิ่นและบอกความหมายของภาษาถิ่น อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆที่มีในวัฒนธรรมการทอผ้าในสวนศิลปะบ้านยางน้อย -การคัดคำที่เป็นภาษาถิ่นและสื่อความหมายภาษาถิ่นที่เป็นผักผลไม้ที่มีในสวนศิลปะบ้านยางน้อย -การคัดคำภาษาถิ่นที่เป็นที่อยู่ที่เป็นที่อยู่ทำงานของคน และที่อยู่ของสัตว์ในสวนศิลปะบ้านยางน้อย	-จัดทำหนังสือเล่มเล็กคำภาษาถิ่นในสวนศิลปะที่บ้านฉันเนื้อหาในหนังสือประกอบด้วยคำภาษาถิ่น คำแปล และประโยค	5 ชั่วโมง

- ดำเนินการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามปฏิทินการจัดการเรียนการสอน
- ประเมินนักเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้และประเมินผลงานที่เป็นนวัตกรรมของนักเรียน

4. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนการจัดการเรียนรู้ด้วยการทัศนศึกษาศูนย์การเรียนรู้การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมสู่ผ้าไทยในสวนศิลป์บ้านยางน้อย หน่วยการเรียนรู้ ภาษาล้าน ในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน“บัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน”รายวิชา ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑
5. ครูผู้สอนและคณะผู้ร่วมวางแผนการสอน ร่วมกันสะท้อนผล แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงการสอนในครั้งต่อไป
6. สรุปผลการเรียนรู้ของนักเรียนและบันทึกผลหลังสอน
7. ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้(นวัตกรรมครู) หน่วยการเรียนรู้ ภาษาล้านในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน โดยมีผู้ประเมินจำนวน 3 คนดังนี้ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน 2) หัวหน้างานวิชาการ 3)ครูผู้สอนจากโรงเรียนอื่น
8. สรุปผลการใช้นวัตกรรม
9. นำนวัตกรรมออกไปเผยแพร่

#### ๖. สรุปผล/อภิปรายผลการใช้นวัตกรรม(ตามวัตถุประสงค์)

1) **ผลการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning** การจัดการเรียนรู้ด้วยการทัศนศึกษาศูนย์การเรียนรู้การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมสู่ผ้าไทยในสวนศิลป์บ้านยางน้อย หน่วยการเรียนรู้ ภาษาล้าน ในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน“บัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน”รายวิชา ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ครบทุกขั้นตอน โดยมีขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุป มีการประเมินผล ครบทุกขั้นตอน แผนการสอนฉบับนี้เน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ให้สัมผัสบรรยากาศที่เป็นจริง ตามสภาพแวดล้อมจริง มีการสื่อสารปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษาท้องถิ่นจริงๆ

2) การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก **Active Learning** การจัดการเรียนรู้ด้วยการทัศนศึกษาศูนย์การเรียนรู้การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมสู่ผ้าไทยในสวนศิลป์บ้านยางน้อย หน่วยการเรียนรู้ ภาษาล้าน ในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน“บัตรคำอิเล็กทรอนิกส์ในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน”รายวิชา ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑ มีผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมากจากการสัมภาษณ์ สอบถามของนักเรียน

#### ๗. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 สามารถสร้างนวัตกรรมของตนเองได้นั้นคือสมุดภาพหนังสือเล่มเล็กคำภาษาล้านและคำแปล พร้อมทั้งประโยชน์จากการใช้ภาษาล้าน มีรูปภาพประกอบเป็นการวาดด้วยฝีมือของนักเรียนเอง

## ๘. บทเรียนที่ได้รับ

- 1) นักเรียนมีความตื่นเต้น สนุกสนาน ที่ได้ไปเรียนรู้นอกสถานที่ (นอกห้องเรียน) ได้จับต้อง ได้ สอบถามคนอื่นที่ไม่ใช่ครู
- 2) นักเรียนเกิดทักษะชีวิตสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ตามวัยของนักเรียน
- 3) นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่น ได้ทุกสถานการณ์
- 4) นักเรียนได้รู้ตำราที่กรีกสิ่งที่คุณขาย คุณย่าของตัวเองทำ เช่นการทอผ้า สาวไหม ที่นักเรียนเห็นเป็นประจำแต่ไม่รู้ค่าของสิ่งที่เห็น
- 5) นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น อันมีภาษาถิ่นของสิ่งต่างๆในสวนศิลป์บ้านอย่างน้อย เป็นต้น

## ผลที่เกิดขึ้นและแนวทางการพัฒนา

นักเรียนมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของตนเองมากยิ่งขึ้น

สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องในบริบทที่แตกต่าง

เกิดนวัตกรรมใหม่ๆที่หลากหลาย มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

มีความมั่นใจในการพูดทั้งภาษากลางและภาษาถิ่น

## ๙. เงื่อนไขความสำเร็จ

- 1) ครูต้องตั้งวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ให้ชัดเจน ว่าต้องการให้เรียนรู้เกี่ยวกับอะไรบ้าง ในการ ไปทัศนศึกษาแต่ละครั้ง และนักเรียนเข้าใจเป้าหมายการเรียนรู้ที่นักเรียนออกมาเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก
- 2) มีการวางแผนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ
- 3) กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมให้มาก เช่น การชวนพูดคุยด้วยภาษาถิ่นและให้พูดคุยด้วยภาษากลาง
- 4) การสะท้อนและนำเสนอผลงานอย่างเป็นรูปธรรม สวยงามและจับต้องได้
- 5) การแบ่งปัน และการพัฒนา เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนๆ

6) การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับบทเรียน

## ภาคผนวก

## แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑  
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ภาษาถิ่นในสวนศิลป์ที่บ้านฉัน เวลา ๑๐ ชั่วโมง  
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องคำภาษาถิ่นและความหมายของภาษาถิ่นที่มีในวัฒนธรรมการทอผ้าของ  
ชาวอีสานที่ทำในสวนศิลป์ที่บ้านน้อย

---

### ๑. สาระสำคัญ

ภาษาถิ่นเป็นภาษาที่ใช้เฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งเพื่อสื่อสารทางภาษาพูดแล้วเข้าใจเฉพาะคนใน  
ท้องถิ่นนั้นๆและถือเป็นวัฒนธรรมการสื่อสารของคนท้องถิ่น

### ๒. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาใน  
การดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ

ตัวชี้วัดปลายทาง

อ่านและคัดลายมือคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ

### ๓. สาระการเรียนรู้

คำภาษาถิ่นอีสานที่มีในวัฒนธรรมการทอผ้าไหมในสวนศิลป์ที่บ้านน้อย ต.ก่อเอ้ อ.เขื่องใน  
จ.อุบลราชธานี

ตำหูก หมายถึง ทอผ้า

ฝักหลอก หมายถึง รังไหม

สาวหลอก หมายถึง สาวไหม

ตำ หมายถึง ทอ

กี หมายถึง ที่สำหรับจะทอผ้า

สืบหูก หมายถึง การเอาเส้นด้านมาต่อกับที่ฟืม

ฟืม หมายถึง เครื่องมือที่จัดเรียงเส้นด้ายให้ชิดกันเวลาเวลาทอเส้นด้ายจะเรียงตัวเข้าต่อกันจนเป็น

ผืนผ้า

### ๔ จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ(K)

๑. นักเรียนสามารถอ่านคำภาษาถิ่นได้และบอกความหมายของคำนั้นได้

ด้านกระบวนการและทักษะ(P/S)

๒. นักเรียนสามารถคัดคำภาษาถิ่นได้อย่างสวยงามและถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ และเจตคติค่านิยม(A)

๓. นักเรียนพูดภาษาถิ่นของตนเองได้และมีความรักและหวงแหนที่จะรักษาภาษาถิ่นของตนเอง

### ๕ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการ  
พูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถอ่าน เขียน พูด ภาษาถิ่นได้

๒) สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัดที่ ๒ คิดขั้นสูง((การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถบอกความหมายได้

๓) สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถเขียนและอ่านได้ถูกต้อง

๔) สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถพูดสื่อสารด้วยภาษาถิ่นได้

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

มุ่งมั่นในการทำงาน

รักความเป็นไทย

๗.กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูให้นักเรียนดูชุดแต่งกายของครูที่สวมใส่ในวันนั้น(ชุดผ้าไหม)แล้วซักถามนักเรียนถึงลักษณะต่างๆที่โดดเด่นของชุด ครูอธิบายถึงกรรมวิธีการทอผ้า และโยงไปถึงว่าผ้าที่ครูสวมใส่ได้มาอย่างไร

๒.ถามนักเรียนด้วยภาษากลางว่า ทอผ้า ภาษาอีสานว่าอย่างไรและคำอื่นๆอีกจนครบครูอธิบายคำและความหมายจนครบทุกคำ

๓.นักเรียนคัดคำลงในสมุดอย่างสวยงาม

๔.นักเรียนทำหนังสือเล่มเล็กพร้อมวาดภาพประกอบ คำและความหมายของคำ

๕.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำต่างๆด้วยภาษาอีสานและบอกว่า ภาษาที่เราพูดเรียกว่า ภาษาถิ่น

๘. สื่อการเรียนรู้

-ชุดผ้าไทย รังไหม

-แหล่งเรียนรู้ศูนย์ศิลป์บ้านยางน้อย ต.ก่อเอ้ อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี

๙. ภาระงานและชิ้นงาน

หนังสือเล่มเล็กคำและความหมายของภาษาถิ่น

๑๐.การวัดและประเมินผล

สังเกต

ตรวจผลงาน

## ภาพประกอบ

